

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Lukas 24:31 en 32

Ontmoetingsdag Bewaar het Pand

13 april 1996

Openingswoord door Ds. L.W. v. d. Meij

Geliefde vrienden,

We mogen u vanmorgen namens het bestuur van Stichting Bewaar het Pand hartelijk begroeten. De opening is eigenlijk niet het werk voor een jongere predikant. Dat behoort de nestor, Ds H.C. van der Ent, te doen, maar die is vandaag door familieomstandigheden verhinderd. Mij is deze taak opgedragen. We hopen, dat deze ontmoetingsdag tot verkwikking zal mogen zijn. We weten ook, dat er veel "concurrentie" is in deze tijd. Wat de ontmoetingsdagen betreft, daar is vandaag ook een SGP-jongerendag. Maar we zien toch vanmorgen ook nog wel enige jongeren onder ons. Dat verblijdt ons. We zijn ook verblijdt met de aanwezigheid van Ds. Procee, die uit Noord Amerika overgekomen is en die vandaag in ons midden het woord hoopt te voeren.

Zingen: Psalm 146 : 4, 5 en 6

Lezen: Mattheus 9 : 27 t/m 31
Lukas 24 : 13 t/m 35

Gebed

In dit openingswoord, geliefde vrienden, willen wij bijzonder vanmorgen letten op de verzen 31 en 32 van Lukas 24:

"En hun ogen werden geopend, en zij kenden Hem; en Hij kwam weg uit hun gezicht.

En zij zeiden tot elkander: Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op den weg, en als Hij

ons de Schriften opende?"

Verborgene Zaligmaker

Wanneer wij hier lezen in deze tekstwoorden hoe de ogen van de twee discipelen, Kleopas en zijn vriend, werden geopend, dan moeten wij in de eerste plaats bedenken, dat met deze ogen de natuurlijke ogen van deze discipelen zijn bedoeld. We lezen immers in het 16e vers: Hun ogen werden gehouden, dat zij Hem niet kenden.

De opgestane Koning, de Levensvorst, heeft het aanvankelijk onmogelijk gemaakt om Hem te herkennen in Zijn verheerlijkte verschijning en in Zijn verheerlijkte lichaam. Misschien hebben wij ons weleens afgevraagd wat de reden daarvan is. Waarom heeft Christus datzelfde onderwijs, dat Hij uit Mozes en de Profeten gegeven heeft omtrent het lijden van Christus en de heerlijkheid daarna volgende, waarom heeft Hij dat eigenlijk niet gegeven nadat Hij Zich als Persoon aan deze discipelen heeft bekend gemaakt? Dan moeten we toch aannemen, dat de Heere, Die allerwijste en die allerhoogste Profeet en Leraar, daar een bijzondere bedoeling mee heeft gehad. En ik meen, dat we dit mogen zeggen, dat Christus aan Zijn discipelen heeft willen leren om Hem te vinden in de Schriften, om Hem te zoeken in het Woord. Want Hij wist, dat Hij zou opvaren tot Zijn Vader. En dan zouden deze discipelen en de vrouwen en de ganse Kerk niet kunnen leven met hun natuurlijke ogen op Christus gericht. Maar dat Woord, dat zou blijven. Als Hij lichamenlijk en naar Zijn menselijke natuur zou afscheid genomen hebben, dan zou dat Woord blijven. En nu wil Christus Zijn discipelen leren om nu Hem te zoeken, om Hem te vinden, om Hem te ontdek-

ken, om Hem te ontmoeten in het gewaad van dat Woord, waarin Hij wandelt in het midden van Zijn gemeente. En daarom zien we ook telkens weer opnieuw in de geschiedenis van de opstanding van Christus, dat de Heere Jezus als het ware de aandacht afleidt van Zijn lichamenlijke tegenwoordigheid. Dat Hij het zelfs Maria Magdalena verbiedt om Hem aan te raken. En dat brengt Hij ook in verband met Zijn hemelvaart. Hij moet opvaren tot de Vader. Hij moet plaats gaan bereiden voor de Zijnen. Hij moet een weg ontsluiten voor Zijn Kerk. En het zou ook nuttig zijn, dat Hij weg zou gaan. Want anders zegt de Heere Jezus zo kan de Trooster tot u niet komen. En waar zou die Trooster hen heenleiden? Die zou hen leiden naar dat Woord. En die Trooster, Die zou hen alles indachtig maken, wat Hij gesproken heeft. En nu moet Gods Kerk niet uit de zichtbare Christus gaan leven, maar nu moeten ze een Christus gaan zoeken, Die ze niet zien en nochtans liefhebben.

"En hun ogen werden gehouden, dat zij Hem niet kenden."

Nu gaat Christus hen voorbereiden op een zien, op een kennismaking, waarin zij nog zeer onbedreven waren. Maar dan zal Hij ook bewijzen, dat Hij geen halve Zaligmaker is, maar dat Hij een volkomen Zaligmaker is. Dat Hij niet alleen in de staat van Zijn vernedering dat leven verworven heeft, maar dat Hij ook in Zijn verhoging het leven gaat openbaren; het leven gaat verheerlijken; de opstandingskracht gaat uitwerken in de harten van deze dwalende discipelen. Vergeet dat ook niet! Het waren discipelen van Christus, het waren kinderen van God. En toch zien wij hen hier op de weg naar Emmaus gaan in de duisternis van het ongeloof. En nu is het ongeloof, geliefde vrienden, nooit iets aangenaams. Het is ook niet tot verheerlijking Gods en toch kan het tot vertroosting zijn voor ons hart als we lezen in het Woord, dat ook

deze direkte volgelingen, deze leerlingen van Christus, ogenblikken in hun leven hebben gehad, dat, hoewel Hij leefde en opgestaan was, toch in het duister wandelden. Zo kunnen we ook naar deze dag gekomen zijn, met duisternis in ons hart. En dan kan de hele wereld tegen ons zeggen: De Heere is waarlijk opgestaan! En dat je toch zo diep gevoelt in je hart: Hij moet Zelf komen en Hij moet Zichzelf bekend maken en Hij moet mijn ogen openen. Dan zouden alle mensen tegen ons kunnen zeggen: U weet het toch? U hebt het toch van God geleerd? U kunt toch hier en daar van spreken? Dat konden lieve vrienden, jongens en meisjes, deze discipelen ook! Ze konden ook spreken van wat God in hun leven en aan hun ziel gedaan had. Zij wisten ook, dat Hij een Profeet was, krachtig in werken en in woorden. En ze hadden ook de ooggetuigen ont-

moet en de oorgetuigen gehoord, die zeiden, dat Hij leeft. En toch aangewezene op de persoonlijke ontmoeting met de levende, de verhoogde, de verheerlijkte Zoon van God. O, ze hadden heerlijkheid gezien in Jezus, de Nazarener. Een Man, krachtig in woorden en in werken. En mogelijk waren hun harten wel enigszins geraakt door het woord van de vrouwen, die zeiden, dat Hij leeft.

Ongeloof en revolutie

Het waren discipelen van de Heere Jezus Christus. En u weet, wat de Heere Jezus in Zijn omwandeling op aarde tot die discipelen gezegd heeft: Verblijdt u en verheugt u, dat uw namen geschreven staan in de hemelen. Kinderkens, het is des Vaders welbehagen om ulieden het Koninkrijk te geven. Nu, geliefde vrienden, dan ben je toch eigenlijk wel rijk! Als dat niet een mens tot ons gesproken heeft, maar de hoogste Profeet en Leraar, Die het van de Vader Zelf gehoord heeft. Want Hij had gezegd: Ik spreek van Mijzelve niet, maar hetgeen Ik van de Vader gehoord heb, dat verkondig Ik ulieden. En nu mag Hij namens de Vader die discipelen gaan spreken over het bezit, over de erfenis, over dat grote goed, dat in de hemelen bewaard wordt, voor al degenen, die God in waarheid vrezen en liefhebben. Verblijdt u en verheugt u! heeft Christus gesproken in de staat van Zijn vernedering tot mensen, die blijkbaar nog moeten leren, dat het noodzakelijk is, dat Christus door lijden heen in Zijn heerlijkheid zal ingaan en welke prijs betaald moest worden voor dat Koninkrijk, voor die erfenis, die in de hemelen bewaard wordt, om daar nu deel aan te krijgen in de weg van het volbrachte offer. Ze hadden het, het lag voor ze gereed! Maar ze zagen het niet.

Er zijn van die uitdrukkingen in omloop, u weet dat wel. Er wordt wel eens gezegd: Zien is nog geen hebben! Ik vraag me altijd af of dat naar Gods Woord is, want je zou haast denken dat Johannes de Doper maar een halve boodschap gehad heeft voor het volk toen hij zeide: Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt! Dat was dan zeker nog maar de helft, want zien is nog geen hebben, zegt het spreekwoord. Is dat naar het Woord? Als de Apostel schrijft in de brief aan de Hebreen: Wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond! Zegt u dan tegen die Apostel: ja man, maar zien is nog geen hebben! Dat durft u toch

niet? Dan begrijpt u toch wel, dat dat niet naar het Woord van God is? Als het gaat over het zien met je natuurlijk verstand, dan geldt dat wel. Dan kun je het zien en dan heb je het nog niet! En in het leven der genade kan het zijn, dat het geloof zo zwak is, dat je het ziet en dat je toch niet durft te zeggen: dat is ook voor mij! En Hij leeft ook voor mij! En Hij is ook waarlijk opgestaan voor mij! Ik zou dat maar even willen laten rusten. Ik zou in het licht van deze geschiedenis het liever willen omkeren. Je kunt het hebben en het toch niet zien. Het kan van Gods kant goed liggen en dat jezelf in het duister dwaalt. En weet u, wat er dan nodig is? Dat het woord van de profeet vervuld gaat worden en ik hoop, dat het ook vanmorgen hier vervuld mag worden: het volk, dat in duisternis wandelt, dat zal een groot licht zien. U daarentegen, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan. En daartoe is Hij opgestaan. Lukas sluit zijn Evangelie niet af zonder zo heel duidelijk te laten zien aan Gods Kerk van alle tijden, dat Christus niet alleen de Middelaar is tot verwerving van het leven, maar dat Hij zo volkomen is in het zaligmaken van Zijn Kerk, nadat Hij het leven verworven heeft, dat Hij het leven ook gaat toepassen. Die in Zijn opstanding krachtiglijk bewezen heeft te zijn de Zoon van God door de Geest der heiligmaking, gaat door Diezelfde Geest ook de stenen van het hart wegnemen. En dat is inderdaad ook een revolutie. Er staat in de Latijnse bijbel een woordje, dat te maken heeft met revolutie. Het wegentelen van de steen, dat is een revolutie. Maar het afwentelen van de stenen van het hart, dat is ook een revolutie, dat is een omwenteling in het leven. Dat is een omkeer door de kracht van Hem, Die leeft tot in alle eeuwigheid. Het graf werd geopend, dat is zaligheid. En in deze tekstwoorden laat Lukas ons zien, dat het werk Gods niet stilstaat met de opstanding, maar doorgaat van uit de opstanding tot de jongste dag toe. En ik hoop, dat God het ook vandaag middellijkerwijs wil vervullen in onze kring.

Sola fide

"Hun ogen werden geopend en zij kenden Hem." Maar dan is Hij ook op een keer weer verdwenen. Hij geeft ze een korte bevestiging van de opstanding; ze worden verzekerd van het feit, dat Hij leeft. Dat hadden ze nodig. Maar het eigenlijke van het onderwijs van Christus, het grootste van de openba-

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.
Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op geluidscassette en/of in braille, groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

ring van Christus, het meest duurzame in die openbaring, dat ligt niet in deze tekstwoorden. Dat was maar tot een versterking van dat zwakke, aangevochten geloof van dat volk, dat in duisternis wandelt; een gevoelige bevestiging. "Ze kenden Hem!"

Maar het is maar een ogenblik. Want dan is Hij ook zo maar verdwenen.

"Hij kwam weg uit hun gezicht."

Want de rechtvaardigen, die zullen uit het geloof leven. Sola fide, door het geloof alleen. Dewelke gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt. Mag u het nazeggen? Voor het Aangezicht van de Heere en voor uw eigen geweten?

Want het grootste wonder, dat gaan ze nu met elkaar bespreken. Als Christus heengegaan is, o dan treuren ze niet. Als Hij lichamelijk verdwenen is, dan wenen ze niet meer. Dan staan hun aangezichten ook niet meer droevig. Want nu is Christus in Zijn onderwijs, in Zijn Woord, uit de Wet, uit Mozes, uit de profeten achtergebleven in hun harten als een volkomen Zaligmaker. Moest de Christus niet al deze dingen lijden en alzo tot Zijn heerlijkheid ingaan? En dat heeft iets nagelaten. Daar kwam opstandingskracht en opstandingsleven in mee voor hun zielen, zodat ze in de nabetrachting tot elkander konden zeggen: waren onze harten niet brandende in ons, als Hij op de weg tot ons sprak en ons de Schriften opende? Toen is er wat gebeurd in de donkere harten van deze discipelen. Toen is het leven doorgebroken. Toen hebben ze oog gekregen voor die grote liefde, waarmede Hij de Zijnen tot het einde toe liefgehad heeft, toen Hij Zich overgaf in de bittere en smadelijke dood des kruises. De hoogste prijs betaalde en het diepste nederdaalde onder de verberging van Gods aangezicht. De Kerk heeft gezegd: wie zal de prijs der zielen, dat rantsoen, aan God in tijd of eeuwigheid voldoen? Hij heeft gezegd: Ik kom om Uw wil te doen, o Mijn God! En Hij heeft die wil gedaan en is alzo geliefde vrienden, jongens en meisjes, tot Zijn heerlijkheid ingegaan. Om ook die laatste opening te maken voor Zijn Kerk, zodat ook een Johannes in zijn droefheid een geopende deur zou krijgen in de hemel. Zien is nog geen hebben. Hebben is ook niet altijd zien. En je moet ook jezelf maar niet te veel gaan vertroosten, want dat is een weinig duurzame vertroosting.

Hoopt maar op de Heere, gij vromen! zegt de dichter.

Want is Israël in nood?

Er zal verlossing komen;

Zijn goedheid is zeer groot.

Hij maakt op hun gebeden,

Gans Israël eens vrij van ongerechtigheden.

Hij heeft zelfs die gebeden van Israël niet nodig, want hier wordt vervuld: eer ze roepen zal Ik antwoorden. Hij opende de ogen en hij opende de Schriften en Hij opende de harten. En de liefde Gods vervulde die harten. En dan beginnen die harten te branden van wederliefde tot Hem, Die de Zijnen liefgehad heeft tot het einde toe. En ook na Zijn dood niet verwijt, maar van vrede spreekt tot degene, voor wie de erfenis gereed is van af de stilte der eeuwigheid in de Heere Jezus Christus.

"Was ons hart niet brandende in ons?"

Dat is een werk van de Heilige Geest. Hier wordt vervuld, wat Jesaja gezegd heeft van de Zoon van God: De Geest des Heeren is op Mij, omdat Hij Mij gezalfd heeft. Hij heeft Mij gezonden om de armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen, die verbroken zijn van hart, om te prediken loslating uit de gevangenis en, wat zien we dat hier heerlijk vervuld, blinden het gezicht. Moet u ook klagen over uw blindheid? Ook na ontvangen genade? Ik denk aan die geschiedenis van die twee blinden. Gij Zone Davids, ont-

ferm U mijner. En als ze dan in het huis gekomen zijn, dan zegt de Heere Jezus: geloven jullie eigenlijk wel, dat Ik dat doen kan? Ja Heere! Is het ook zo in uw hart vanmorgen? Als u nog in het duister wandelt: ja Heere! dat kunt U doen. En toen zeide Jezus: u geschiede naar uw geloof. En Hij raakte hun ogen aan en hun ogen werden geopend. En ik wens u allen vandaag toe een uitzicht op Hem en een goed toevorst op die toekomst, die de Levende ontsloten heeft door Zijn volmaakte gerechtigheid tot heil van allen, die Hij liefheeft en die Hem zoeken in hun zielsverdriet. Houdt maar aan zegt het Woord, en uw hart zal vrolijk leven. Nooddriftigen veracht Gods goedheid niet, want nooit zal Hij Zijn gevangenen begeben. Dan zingt u met de dichter van Psalm 30 mee,

Gij hebt mij, op mijn klacht,

Genezen, en mijn smart verzacht.

Zingen: Psalm 30 : 2, 3 en 5 (Kollekte)

Van de administratie

We mogen terugzien op een heel goede Ontmoetingsdag in de Bethelkerk in Sliedrecht.

In de eerste plaats geldt dit wat betreft het gesprokene, het was ook fijn en bemoedigend dat er een goede opkomst was, dat kwam ook tot uitdrukking in de kollekte.

De opbrengst van de kollekten en het koffiegeld bedroeg ruim f 8.800,-. Heel hartelijk dank.

Ook onze dank voor de ontvangen giften of overbetalingen tot een bedrag van f 397,50 en de opgaven van 3 nieuwe abonnees.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Inhoud

Het gesprokene op de laatstgehouden ontmoetingsdag is opgenomen, behalve wat ds. den Butter heeft gesproken.

Zo kunnen zij die niet in de gelegenheid waren te komen alsnog kennis nemen van datgene wat gesproken werd.

Tweede penningmeester

Wie op de ontmoetingsdag is geweest heeft een nieuw gezicht gezien tussen de commissieleden van "Bewaar het Pand": diaken J. Boer uit Barendrecht. Hij is benoemd tot tweede penningmeester naast oud. A. Beukers uit Alphen a/d Rijn.

Ook langs deze weg heten wij diaken Boer van harte welkom en wensen hem sterkte toe bij zijn werk voor "Bewaar het Pand."

Schiedam

De gemeente van Schiedam mocht weer een eigen herder en leraar ontvangen in de persoon van Ds. A.G. Boogaard.

We wensen gemeente, kerkeraad en predikant en zijn gezin van harte Gods zegen toe.

AvH.

De prediking van het heil

Wat is het heil? Het heil is de zaligheid, die God bereid heeft voor allen die Hem liefhebben. Die zaligheid is uiteindelijk de hemelse heerlijkheid die Gods kinderen ten deel zal vallen. Die heerlijkheid is met geen pen te beschrijven en met geen woorden uit te drukken. 1 Cor. 2:9 zegt: "Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben."

God heeft zaligheid bewerkt voor zondaren. God heeft de mensheid geschapen, maar alle mensen zijn moedwillig van God afgefallen. We hebben allen in Adam gerebelleerd tegen God. Wij hebben het Beeld Gods weggeworpen en wij hebben ons in ondankbaarheid van God afgekeerd. Wij hebben de zijde van de duivel gekozen en zo heeft de mens zich gestort in een jammerpoel van ellende. Hij is op weg naar de eeuwige rampzaligheid.

Maar nu is dit het wonder: God ziet om naar de zondige mens. God heeft heil bewerkt: Zondaren kunnen verlost worden van de diepste ellende om deel te krijgen aan de Goddelijke heerlijkheid. Zondaren kunnen met God verzoend worden. Dat is een eeuwig wonder van Gods liefde. Dat heil is bewerkt door de Drie-enige God. Daarom is er orde in het bewerken van die zaligheid.

God de Vader die uit de gevallen mensheid een zeker getal mensen verkiest. God de Vader heeft dat volk aan Zijn Zoon gegeven. De Zoon belooft dat Hij voor dat volk de zaligheid zal verdienen. Daartoe wilde Hij mens worden en als mens zou Hij volkomen Gods wet houden en daarbij de straf op de zonde van Zijn volk dragen. Daarom zou Hij Borg voor Zijn volk zijn en voor hen lijden en sterven aan het kruis, opstaan uit de doden en ten hemel varen om vandaar Zijn kerk te vergaderen en te beschermen.

God de Heilige Geest neemt het op Zich om aan dat uitverkoren volk de zaligheid toe te passen in het hart. Daartoe vernieuwt Gods Geest het hart en maakt mensen zeer gewillig om de Heere te volgen. Zo heeft de Drie-enige God de zaligheid bewerkt: in het verkiezen, in het verdienen en in het toepassen van die zaligheid.

Nu wordt dat heil verkondigd. De dienaren van het Woord hebben de hoge roeping om de zaligheid te spreken. Zij moeten verkondigen dat er zaligheid is voor zondaren in de Heere Jezus Christus. Dat Evangelie moet tot allen gebracht worden, want de rechtsgrond daarvoor is volbracht in Christus. Hij riep uit aan het Kruis: "Het is volbracht". Hij is opgestaan uit de doden. Daarom mag het heil gepredikt worden.

Om mensen tot de zaligheid te brengen, moet de prediking ontdekkend zijn. Zondaren moeten tot de ontdekking komen dat zij schuldig staan voor God. De Heere Jezus moet verkondigd worden als het enige middel om met God verzoend te worden. De bereidwilligheid van Christus moet uitgestald worden. Daartoe moet in de prediking van het heil verkondigd worden hoe die rijke Christus en die arme zondaar tot elkaar komen. Dat vindt plaats door het werk van de Heilige Geest. Hij verbindt de ziel aan Christus. Dat vindt plaats in de weg van bekering. Er is geen heil anders dan door bekering. De bekering is in de prediking van Christus en de apostelen het centrale punt. De Heere Jezus heeft dan ook gezegd: "Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering". Hij heeft gepredikt: "Bekeert u". Overal bindt Christus het de mensen tot wie Hij spreekt, op het hart dat hun geestes- en levenshouding anders, totaal en radicaal anders moet worden, willen zij in het Koninkrijk der hemelen ingaan. Wanneer de Heere Jezus de discipelen uitzendt in Lukas 24 dan geeft Hij hen de opdracht "En in Zijn Naam gepredikt worden bekering en vergeving der zonden, onder alle volken, beginnende van Jeruzalem".

De vraag is: Kennen wij dat heil? Daartoe zullen we in het leven moeten leren luisteren naar de grote Prediker van het heil, de Heere Jezus Christus. Hoort Hem.

Waar gaat het in het geloofsleven om? Het gaat om het luisteren naar Christus. "Hoort Hem". Dat is het geheim van de praktijk van de bekering. We leren onszelf verloochenen en te buigen voor Christus. De Heere Jezus leert door Zijn heilige Geest zondaren de praktijk van de bekering. Dat gebeurt door de prediking en daartoe

geeft de Heere onderwijs in ellende, verlossing en dankbaarheid.

In het uitdelen van Zijn heil, leert de Heere dus Zijn volk hun zonden en ellende kennen. Het Woord van God werkt dan zodanig in op uw leven, dat u God leert kennen in Zijn recht en dat u uzelf leert kennen in uw zonde.

Voorheen was het zo dat u uzelf wel aardig goed vond ook al had u geen begeerte om God te dienen. Maar nu wordt dat veranderd. U beseft dat God het waard is om gediend te worden en u gaat van uzelf walgen vanwege uw ongerechtigheden.

Daartoe houdt de Heere Jezus Gods Wet u voor ogen. U gaat beseffen dat Gods Wet een wet van liefde is. Met schaamte moet u erkennen dat u tegen die heilige wet gezondigd hebt. U gaat de Heere toevallen in Zijn recht en u gaat uzelf verloochenen als een onwaardige zondaar.

U leert zien dat de zaligheid van uw kant gezien een verloren zaak is. De zondaar leert zichzelf verfoeien vanwege zijn ongerechtigheden. God is goed maar ik deug niet. Ik heb alles verbeurd en verzondigd en de Heere is het waard om gediend en geliefd te worden. Door dit onderwijs aan het hart leert de ziel te dorsten naar God. Deze toestand is eigenlijk onhoudbaar voor de mens, Hij kan niet meer leven zonder de Heere Jezus.

Dat is één van de belangrijkste kenmerken van een waar zaligmakend werk in het hart. De zondaar kan het niet verdragen om te leven zonder God en zonder Christus. Zijn ziel dorst naar de levende God en naar Zijn zaligheid.

Wanneer de Heere onderwijs geeft omtrent de zonde van het eigen hart, dan opent de Heere ook het zicht op Christus. Door Zijn Woord en Geest wil de Heere zondaren tot Zijn heil leiden. Dat doet Hij door hen niet alleen te overtuigen van zonde maar door hen juist te wijzen op de heerlijke Borg Christus.

De Heere Jezus openbaart Zichzelf aan de ziel. Vanuit Zijn Woord wordt het duidelijk dat alleen de Heere Jezus kan zaligmaken. De Christus wordt ons dan voor ogen geschilderd in het Woord. U ziet dat Christus de Weg, de Waarheid en het Leven is.

Door dit onderwijs van Christus wordt het oog van de ziel geopend om de bron der gerechtigheid Christus te zien. Dat lezen we ook in Psalm 86: "In Uw Licht zien wij het Licht". Er is

zicht op Christus en op Zijn volkomen werk. Hij wordt dierbaar en zeer begeerlijk voor de ziel.

In de toepassing van het heil komt het hier op neer dat de Heere Jezus Zijn volheid en Zijn algenoegzaamheid laat schitteren tegenover onze leegheid en onwaardigheid.

In deze weg leert de zondaar zijn lege handen uit te strekken naar die heerlijke Borg Christus. De Heilige Geest leert de zondaar geloven. Dat is afzien van onszelf en ons laten vallen in de handen van Christus. Het is een zien op Jezus. Een hopen op Christus, een komen tot Hem, een omhelzen van Christus. Zijn kruis en opstanding worden het fundament van het geloof. Christus heeft alles volbracht. Hij is een God van volkomen heil. U begeert dan niets anders dan de Heere Jezus lief te hebben en te volgen.

In die weg wordt er een vrede ervaren die alle verstand te boven gaat. Het hart vloeit over van de liefde Gods. Er is vreugde die onuitsprekelijk is. Er is een vergenoegen in het heil van God. De zondaar is gerechtvaardigd en heeft vrede. Dat heil is nu niet alleen tot hem gekomen in de prediking, maar het heil is nu toegepast aan zijn eigen hart en ziel. Nu hoort hij niet alleen anderen spreken over dat heil, maar hij gaat er zelf over spreken, vanuit de volheid van het gemoed gedachtig aan de milde overvloed, gaat hij spreken van dat grote heil dat er is in Christus. Stromen van levende wateren vloeien uit zijn binnenste.

Dan kan het zelfs zijn dat die mens dan zegt: Nu zal ik nooit meer zondigen. Maar de Heere leidt Zijn kind verder. De ziel wordt na het ontvangen van genade verder gewaar dat hij nog een hart omdraagt waarin de zonde nog niet gedood is. Er is nog zoveel in het eigen hart dat strijdt tegen God en tegen Zijn liefde. Dat geeft smart en verdriet. Er worden tranen geschreid in het verborgene en er wordt beleefd: Ik ellendig mens wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods.

In die weg leert Gods kind nog meer te verlangen naar Christus. Zo is er toename in de kennis van Christus. Het lijkt alsof er achteruitgang is in het geestelijke leven, maar in werkelijkheid is er groei: Een groei dichter naar Christus toe. Gods kind leert beseffen: Zonder Mij kunt gij niets doen. Zo wordt Gods volk al meer verbonden

aan de Heere Jezus Christus. Zo wordt het heil almeer toegepast aan het hart. De vrucht van de Heilige Geest komt openbaar in het leven: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid.

De uitkomst van dit leven met God is de eeuwige gelukzaligheid. Eeuwig God verheerlijken en loven en liefhebben. Verlost van zonde en ongerechtigheid.

Zalig wanneer u dit heil van God mag kennen in uw leven. Verootmoedigt u

dan onder Gods grote genade. Denk heel klein, zwak en zondig van uzelf en hang deze Zaligmaker aan. Verblijdt u in God. God heeft naar u omgezien uit vrije genade.

Moet u zeggen: Ik ben er vreemd aan? De belofte van dit heil wordt u welmenend aangeboden. God is gewillig en bereid u te zaligen. Hoort Hem! Vraag van Hem genade om uw schuld te zien en om Jezus te omhelzen. Hij hoort het geroep van de ellendigen. Hij redt hen want Hij is een God van heil.

Hamilton, G.R. Procee.

Opening middagbijeenkomst ontmoetingsdag Bewaar het Pand

13 april 1996, ds. R. Kok

Zingen: Psalm 36 : 2 en 3
Gebed.

Lezen: 2 Koningen 13 : 14 t/m 21

Elisa is wel genoemd een Paasprofeet. Niet alleen tijdens zijn leven was hij dat. Zeker, in onderscheid met de profeet Elia laat het optreden van Elisa zien, dat de gevolgen van de zonde eens zullen verdwijnen; ziekte, gebrek en dood, overal waar hij komt wordt de nood opgeheven. De wonderen, die hij mocht verrichten, die prediker van het herstel van het gevloekte leven, door Gods genade herstel. En daarin wordt iets zichtbaar van Pasen. Elisa, een Paasprofeet is hij genoemd. Maar hij is dat vooral in zijn dood geweest. Elisa is de weg van alle vlees gegaan. We hebben dat gelezen in het schriftgedeelte. Daarna stierf Elisa. En dan geen vurige wagens en paarden zoals bij zijn voorganger Elia, die ten hemel opvoer, vol eer. Was Elia dan beter dan Elisa? Nee! Maar daar is de Heere vrij in. Wat een verschil dikwijls in de wijze van heengaan van Gods kinderen. Denk ook eens aan de tweede Elia, Johannes de Doper. Hij was zelfs de voorloper van de Bruidegom. Maar hij wordt in een vunjige kerker, waar hij maanden gevangen gezeten heeft, onthoofd. En toch was ook dat een hemelgang, zoals bij al Gods kinderen; een van stonde aan opgenomen worden in die eeuwige heerlijkheid wat de ziel betreft. Al worden dus niet al Gods kinderen op zo'n uitzonderlijke manier thuisgehaald, ook met het lichaam, als Elia. Elisa stierf. Daar komt u ook voor te staan. Ik ook. De dood, de bezoldiging der zonde. Zijn

we daar klaar voor? Een aangrijpende gedachte, de dood wenkt ieder uur. Als wij willen sterven als een kind van God, dan zullen wij moeten leren leven als een kind van God. Dan is sterven winst en anders verlies je alles. Leer ons alzo onze dagen tellen, dat we een wijs hart bekomen. Een wijs hart, dat is een hart, dat met alle zonde en ellende tot de Heere de toevlucht neemt en zegt: O God! wees mij, zondaar, genadig! Elisa kon in vrede ontslapen. Niet omdat hij zo veel wonderen gedaan had. Waarom dan wel? Door het wonder der genade aan zijn ziel. Dat is het! leven aan de ziel. Het is een grote genade, als je in je leven veel voor de Heere hebt mogen doen, zoals Elia en zoals Elisa. Beide op de plaats, waar de Heere hen stelde. Maar wil het wel zijn voor de eeuwigheid dan zullen we alleen op Gods genade de doodssnik kunnen geven. Zalig de doden, die in de Heere sterven. En zij begroeven hem. Maar aan het graf van deze profeet verbindt de Heere een Paasteken. Na verloop van tijd is er weer een begrafenisstoet in de buurt van Elisa's graf. Dan ontstaat grote paniek als plotseling in de verte Moabietische benden verschijnen, die op strooptocht zijn in het grens gebied. En wat doen die dragers dan? Die werpen die dode in het eerste beste graf, dat ze zien. En dan vluchten ze weg, bang voor hun leven. Het blijkt de grafspelonk van Elisa te zijn. En wanneer dat dode lichaam in aanraking komt met het gebeente van de profeet Elisa, dan wordt die man levend. In dat dode, stijve lichaam komt beweging, komt beroering. Die dode, die richt

zich op. Leven uit een graf! En zo verbindt de Heere aan dat graf van de profeet Elisa een Paasteken. Dat is heel merkwaardig. Want als Elisa begraven wordt, dan is er immers niets, dat aan Paasglorie doet denken. In tegendeel. Daar ligt de profeet in het graf en zijn mond zwijgt en zijn woord klinkt niet meer. Maar wat een prediking na zijn dood. Wat wilde de Heere dan hiermee zeggen? Zeker, daarmee bevestigde hij het werk van die trouwe profeet. God kroont Zijn eigen werk. Want hij werkte immers door Hem. Hij! Wat een troost. Gods knechten worden afgelost, maar het werk gaat door. En de Heere kan zelfs zijn dood lichaam gebruiken, zelfs zijn graf. Elisa was niet alleen tijdens zijn leven, maar ook na zijn dood tot zegen. En zo is dat nog met trouwe volgelingen van de Heere. Ze spreken nog nadat ze gestorven zijn. De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegen zijn. Van de dood van Gods kinderen kan iets uitgaan. En een begrafenis kan soms leven geven. Nog! Van Abel staat geschreven: door zijn geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is. Denk eens aan de geschriften van de hervormers, van nadere reformatoren, van puriteinen. Wat kan er nog een zegen van uitgaan, wanneer we daarmee in aanraking komen. Ze mogen na hun dood soms nog tot meer zegen zijn dan tijdens hun leven. En zo is het ook met Godzalige ouders. Vrome ouders, de invloed daarvan reikt verder dan het graf. Kinderen rekenen dikwijls nog met hun vermaningen; vader, moeder, die zou het zus of die zou het zo gedaan hebben. Soms hoor je hen nog bidden, hoor je ze nog vermanen, hoor je ze nog troosten. maar dit Paasteken, dat houdt toch nog meer in. Want hierin bewijst de Heere Zich als de God van het leven. De Heere toont hier, dat er bij Hem uitkomsten zijn, zelfs tegen de dood. profeten hebben doden opgewekt: Elia, Elisa. Maar de Heere heeft geen mens nodig. Dat dode gebeente kan Hij zelfs nog gebruiken als een instrument. Wat moest er van dit teken een sterke bemoediging uitgaan voor Joas en het volk. Het was het stempel op de betrouwbaarheid van het beloftewoord, dat God aan koning Joas gegeven heeft. Het staat namelijk ingeklemd, ik ga daar verder niet op in, maar ingeklemd tussen de opdracht om te mobiliseren en dat bericht van die eigenlijke veldtocht. Israël, je vlucht wel voor je leven, om je leven te behouden, je bent bang voor die Moabieten. En tegenover die over-

macht van de Syriërs lijkt je wel geen schijn van kans te hebben. Maar zie, het leven, het echte leven, dat is alleen te vinden bij Mij. Vertrouw je toch toe aan de God des levens. Hij geeft leven uit de dood van de onmogelijkheden. Luister toch naar het woord, dat door Mijn knechten gesproken is. Mijn knecht deed die wonderen niet door eigen kracht. Kijk maar, hoe zelfs een krachteloos lijk kan gebruikt worden als een instrument om leven te wekken. Ik ben het, de God des levens. Mijn Geest is het, Die krachtig is, machtig is en leven wekt. Wat was nu de kracht, wat was nu het geheim van Elisa? Dat hij leefde in gemeenschap met die Heere. Oor, oog en hart voor die God. Nee, dat hebben wij van nature niet, niemand van ons! Dood zijn we in zonde en in misdaden. Al lacht uw mond en al klopt uw hart. Beseffen we het wel? Dood in zonden en misdaden. Dood voor God. We kunnen Hem niet kennen uit onszelf. Wij kunnen niet bidden en wij kunnen niet geloven. We beelden ons wel in, dat we goed zijn. Maar onze werken zijn boos, onder Gods toorn, onder Gods rechtvaardige toorn vanwege onze zonde. Maar we vrezen er vanuit onszelf niet eens voor. Dat is de mens; hij rent en hij voetbalt en hij lacht en hij huult en hij zorgt. En toch dood! Zie dan uw beeld in deze man, geworpen in een graf. Wij gaan te gronde en de eeuwige dood tegemoet als er geen wonder gebeurt. Maar kijk, een Paasteken in een graf; een bemoediging voor mensen, die nu midden in de dood liggen. Was er opstandingskracht in de persoon van Elisa? Nee! Hij blijft zelf in de dood. Hij is de opstanding en het leven niet. Hij is de Christus niet. De levendmakende kracht schuilt niet in die beenderen, maar in God, Die levend maakt. Die tekenen, die Elisa mocht doen en het teken, dat ook zijn graf kwam wijzen heen naar de Paasvorst, de Heere Jezus Christus, de hoogste Profeet! Meer dan Elisa is hier. Hij heeft krachtig bewezen, ja krachtig bewezen te zijn de Zoon van God door de opstanding uit de doden. Hij heeft het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht. En bij die Heere Zijn nu uitkomsten, ook nu, tegen de dood. Daar is plaats, daar is een plaats, waar we levend kunnen worden, geestelijk levend. Dat is het graf van die hoogste Profeet, de Heere Jezus Christus. Hoe levend worden? Die dode, die was eigenlijk met die profeet samen dood; met hem samen begraven. En door de aanraking met

hem werd hij levend. En daar gaat het nu ook voor ons om en ook telkens opnieuw. We ontvangen leven aan de ziel alleen wanneer wij in aanraking komen en gebracht worden met Hem, van Wie God gezegd heeft, dat Hij Zijn leven, Zijn ziel gegeven heeft tot in de dood als Borg om dat leven te kunnen schenken, te kunnen uitdelen uit loutere genade. En als wij met Hem gestorven zijn en met Hem begraven zijn, dan zullen we ook door Hem en met Hem leven. Ja door Hem, Die het gezegd heeft: Ik ben de Opstanding en het Leven! Want dat betekent, dan gaan we het erkennen, erkennen: Heere! ik heb die dood verdiend. Daar kom ik dan mee in aanraking. Ik heb het verdiend, dat ik eeuwig moet ondergaan in die toorn van U o God! Dat ik daar eeuwig onder moet verzingen. Maar wees mij toch genadig o Heere! Geef mij leven aan mijn ziel! Die Goddelijke wondermacht van Elisa, hij deed zo veel wonderen, die is niet verdwenen met de profeet Elisa. Ziet u wel, ze is er. Waarom? Omdat God er is; omdat Hij leeft, ook in de toekomst. Hij is Dezelfde, ja, de God van Elia, Dezelfde. Elisa kon wonderen doen omdat het woord, dat uit zijn lippen ging het Woord van God was, van de God, Die doden levend maakt; Die de dingen, die niet zijn, roept alsof ze waren. Elisa, de prediker van dat Woord is gestorven, maar het Woord des Heeren, zo zegt ook Petrus, blijft in eeuwigheid. En nu is er ook voor u nieuw leven te verkrijgen. Voor het eerst, maar ook opnieuw. Waaruit? Uit die dood van Christus; uit dat graf van de Heere Jezus Christus. En hoe ellendig en hoe dood u of jij dan ook bent, het is mogelijk door Zijn kracht, door Zijn Geest, Die levend maakt. En weet u, die hoogste Profeet, Die komt zelfs langs. Hij is niet gebleven in het graf. Hij is opgestaan. Hij komt zelfs langs vanmiddag in het gewaad van het Woord. Zo dicht bij. Eens was er een rouwstoet, een jongen werd gebracht naar het graf. En deze hoogste Profeet raakte de baar aan en die jongen van Nain leefde. Eens stonden ze bij een graf; Lazarus, kom uit! En hij kwam uit. De aanraking met Christus maakt doden levend. Denk eens aan die vrouw. Ze durfde niet Hem onder ogen te komen, maar ze raakte de zoom van Zijn kleed aan en ze voelde het, leven! Zijn genade schenkt. Het is de Geest van Hem, Die levend maakt waar we ook nu een beroep op mogen doen. Heere! geef mij leven in mijn ziel. Nabij U is het Woord. Zijn Woord. Het

Woord van Hem, Die dood geweest is en Die leeft. Ja, als er nu eens iemand uit de doden zou terugkomen, wat zou het opzienbarend zijn. De kranten zouden er vol van staan. Maar dat nu dat Woord van dat leven nabij is, wie is daar van onder de indruk? Dat Woord met die Paasboodschap van leven uit de dood van de onmogelijkheden. Och, dat er kracht en leven in mij rees? Is dat uw gebed? Die Geest, Die Hij verworven heeft, Die kan bezielen, ook een volk, dat weer zo vaak doods en dor neerzit. Roep Hem aan terwijl Hij nabij is. Zeg het maar tot deze Heere: mijn ziel kleeft aan het stof, aan het stof van de dood; maak mij levend Heere, naar Uw Woord. Door de kracht des Geestes uitgedreven treden we dan uit ons zondegraf. En laten we ons nu maar niet aan Elisa vastklemmen. Aan niet een van Gods dienstknechten. Hoe zouden we het leven vinden bij een dode? Laten we ons vastklemmen aan Hem, Die het leven is! Biddend om Zijn Geest, Die leven wekt door dat middel, het Woord! Dienstknechten vallen, één voor één. De kracht der genade van deze hoogste Profeet is onsterfelijk. Want Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid en Hij heeft die levendmakende Geest verworven, Die leven geeft aan de ziel van zondaren. En dan ook elke keer weer met Christus in dat graf; met Hem sterven om met Hem te leven. Leer mij dagelijks in Uw kruisdood mee gekruisigd sterven. Dan wordt die oude natuur steeds meer gedood. Die met deze Christus der Schriften in aanraking komt, die gaat leven. Hebt u het ook al ondervonden? Dat er een levende smart kwam in uw leven over de zonden; een levend gemis, maar ook een levend verlangen naar Hem. Honger en dorst naar Zijn gerechtigheid. Dat zijn toch tekenen van leven. Of zegt u: voor mij is er geen hoop meer! Dan mag ik u nu nog weer zeggen: voor de Heere is niets onmogelijk; kijk maar, aan dat Paasteken bij dat graf van Elisa is het te zien: leven uit de dood. Er zijn voor Hem geen hopeloze gevallen. Leg hem of haar, waar u geen enkele verwachting meer van hebt, maar in het vurige gebed neer voor de voeten van deze Levensvorst. Zoals die man geworpen werd in dat graf en die mensen deden dat met de moed der wanhoop. Ze vluchtten weg. Maar dan mag u het doen met de geloofsmoed; op Uw Woord o Heere; werp al uw bekommernis, wat het dan ook is op dit moment, uw zonden en uw zorgen,

uw noden, uw verdriet, werp al uw bekommernis op Hem. Werp uw kinderen op Hem, want Hij schenkt uit goedheid zonder peil, eeuwig zalig leven. Hoeveel heerlijker is het graf van de Heere Jezus Christus. Hij is de hoogste Profeet, het hoogste Woord, dat Woord was God. Door de dood heengegaan om leven te kunnen schenken. In Elisa's graf werd een dode tot leven gebracht. Maar wat is er een levensstroom uit Christus graf ontsprongen. O, wie telt toch de zondaren, die uit Zijn dood hebben ontvangen? Wie telt de ellendigen, die dood in zonden en misdaden opgestaan zijn toen zij in geloofsaanraking met deze Heere Jezus Christus kwamen? Die zo gewillig de dood in zijn volle omvang is ingegaan om Zijn ziel te geven tot een losprijs voor velen. Een Paasteken aan dit gesloten graf. En daarin laat de Heere zien, dat ook

eens alle graven open zullen gaan. Ik geloof de wederopstanding des vleses. Christus streed tegen al Zijn vijanden. Hij overwon, Die sterke Held. En de laatste vijand, die Hij teniet zal doen, is de dood. De dag komt, dat allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen. Alle graven zullen open gaan. Tweeërlei opstanding; tot eeuwig leven of tot eeuwige verdoemenis. Maar Gods kinderen, die de verschijning van deze Heere hebben liefgehad, de gekruisigde en opgestane Christus, die zullen juichend uittreden. Ze zullen leven en dan volmaakt, tot eer van Hem. Ze zullen leven en des Heeren daden, waardoor zij zoveel heil verwerven, elk, tot Zijn eer, doen gadeslaan. Amen.

Zingen: Psalm 118: 1/4

Ontmoetingsdag Bewaar het Pand

Slotwoord door Ds M.C. Tanis

Geliefden,

Als het u zo gegaan is als mij, dan hebben wij genoeg gehoord. En niet alleen genoeg gehoord, maar ook veel gehoord. Tot overdenking, tot meditatie en bijzonder tot gebed. Echter het is nu eenmaal zo gesteld, dat er nog een kort slotwoord gesproken dient te worden. En dat slotwoord moet niet alleen gericht zijn op een samenvatting van wat reeds vernomen werd. Maar heel bijzonder moet de spits zijn: we gaan naar huis!

Ieder, onder welke omstandigheden men ook leeft, een ieder van ons gaat naar zijn woning. En in die woning kan er heel wat overdacht worden, meegemaakt worden. Daar kan het ook zo zijn, dat de duivel weet waar we wonen. En dat is geen geringe werkelijkheid. En dan kan het stormen in ons leven en de vragen zich vermenigvuldigen. Bijzonder wanneer wij niet alleen figuurlijk, maar ook letterlijk ons eenzaam weten. Nu wil ik graag een ogenblik uw aandacht vestigen op, wat u vindt in 1 Samuel 23, de verzen 15 t/m 18.

“Als David zag, dat Saul uitgetogen was, om zijn ziel te zoeken, zo was David in de woestijn Zif in een woud.

Toen maakte zich Jonathan, de zoon van Saul, op, en hij ging tot David in het woud; en hij versterkte zijn hand in God.

En hij zeide tot hem: Vrees niet, want de hand van Saul, mijn vader, zal u niet vinden, maar gij zult koning worden over Israël, en ik zal de tweede bij u zijn; ook weet mijn vader Saul zulks wel.

En die beiden maakten een verbond voor het aangezicht des HEEREN; en David bleef in het woud, maar Jonathan ging naar zijn huis.”

Is dat nu Gods weg? Genade ontvangen, wat eeuwigheidswaarde heeft, waardoor men leeft tot in alle eeuwigheid. Bij God niet onbekend en het kennen van de Heere bemerken in het leven. Daarnaast nog gezalfd tot koning over Israël en dan ergens zitten in het woud, moederziel alleen! Alles tegen! Vogelvrij verklaard! Nergens veilig! Ten dode opgeschreven! En zo even tevoren, of misschien een enkele dag daarvoor, aan de Heere de vraag gesteld: Heere! zullen ze me overleveren? Want hij heeft een sterk vermoeden. En de Heere zegt: ja! De mannen van Kehila, die je met je manschappen bevrijd hebt, die zullen je nu gaan overleveren, want ze zijn bevreesd voor Saul. Ze plaatsen zich aan de zijde van Saul. En David heeft het als het ware ook aan gevoeld en enigszins verstaan, dat Saul zeer verheugd is. Nu zal hij niet kunnen ontkomen. Nu zal ik hem kunnen vangen, want hij bevindt zich in een stad. En dan gaat

David heen en vlucht naar het woud. Eenzaam zit hij daar; als mens gelijk wij mensen zijn. In Gods weg en nu zo! Misschien zijn er hier, die dat zeggen. Misschien ontmoet u ze op huisbezoek of zo onderweg. In Gods weg, althans hoop en verwachting gehad in Gods weg te zijn en nu zichtbaar alles tegen, allen tegen. Maar God niet tegen; God nooit tegen. Wel verdiend, maar Hij blijft getrouw.

De Heere zorgt ervoor, dat Saul David niet kan vinden. Maar Jonathan wordt de weg gewezen. En welk een ontmoeting. Hier ligt ook een pastorale les in voor dominees en ouderlingen, bijzonder tijdens een tweegesprek of een kontakt onder zes ogen. Wat gaat Jonathan doen? Hij gaat over de omstandigheden niet spreken. Wat hij dan alles zeer licht op? Wel nee! Hij kent zijn vader door en door. En hij weet, dat zijn vader geen rust heeft en als God het niet verhoed had, dan had de spies hemzelf ook getroffen. Hij wijst David op de Heere. Hij versterkte zijn hand in God. Kijk, daar komt het op aan! Ook vandaag. En dan zegt de kanttekening zo terecht: hij troostte hem, voorhoudende, indachtigmakende de belofte van God. God had welbehagen in David.

Dat is nu een vriend, dat is nu een broeder! De Sprekendichter zegt, een vriend heeft ten alle tijden lief en een broeder wordt in de benauwdheid geboren. Geliefden neemt het mee. Dat zijn vrienden, dat zijn broeders in de bijbelse zin van het woord, die komen met de waarheid Gods, met de onveranderlijkheid van de getuigenissen des Heeren. Dat de beloften Gods in Christus Jezus ja en amen zijn. En heel bijzonder voor hem of haar, die in de nacht zit en die het niet weet. En als de duivel nabij is en met overtuiging en klem spreekt en ook wijzend op werkelijkheden zegt: gij hebt geen heil bij God! Wanneer je werkelijk in de weg van God zou zijn, dan zou het weleens even stormen en even nacht kunnen zijn. Maar hoeveel stormen zijn er al niet geweest? Wat kraakt en kreunt het niet in je leven? Dit wordt afgebroken en die en die zijn tegen. Wie houdt je nu uiteindelijk over? Niemand! Ergo, God ook niet! Jonathan sterkte Davids' hand in God. Dat is maar niet een stukje algemene vromigheid, nee, dat is een stukje waarachtige Godsvreze, wetend, dat de Heere zo getrouw als sterk is en dat Hij Zijn werk zal voleinden. Dat geeft de Heere vandaag nog. En weet u waar de Heere dat heel bijzonder geeft? En

zullen we dat meenemen en zullen we dat doorgeven jong en oud. Dat schenkt Hij onder Zijn Woord. Daar lag voor David nog een hele weg, maar de Heere heeft het waargemaakt wat tot bemoediging en tot sterking door Jonathan werd gezegd. En daarom is er vandaag een plaats, een plaats, die we bijzonder nodig hebben. Dat is Gods huis op Zijn dag. Om daar gesterkt te worden. U kent het woord van de wereld: bijtanken! En op allerlei wijze en manieren vindt dat plaats. Dat wij dan onder het Woord van de Heere door de machtige werking van de Heilige Geest een hart onder de riem mogen krijgen om de donkere dagen van onze tijd in te gaan. Waarin we al meer alleen komen te staan. Maar met de wetenschap, te midden van alle ellende en nood: de Heere denkt aan mij. Zo wordt beleefd: eenzaam, doch niet alleen. David en Jonathan hebben een verbond gesloten voor Gods aangezicht van trouw en trouw blijven. En wat lezen we? David bleef in het woud en Jonathan ging naar zijn huis. Ze hebben elkaar nooit meer gezien. Ze hebben afscheid genomen in de geest van het: tot ziens. Het werd tot ziens in het hiernamaals. David overleefde Jonathan, maar hij kon zijn vriend niet vergeten. Genade legt eeuwigheidsbanden. Banden, die wel kunnen rekken, maar niet breken. Daar staat de Heere voor in.

Ds Den Butter heeft ons gewezen op wat staat in psalm 44. Aan het begin van die psalm gaat het over wat men gehoord had van de vaderen, namelijk de daden, de wonderen van de Heere. Nu, dat werk van de Heere bleef spreken, vandaar het gebed tot de Heere met als inhoud het hebben over wat de Heere had gedaan. Nu, zo kan bij ons

ook de historie van de kerk overkomen als onvergetelijk. En lezen we van personen, die de Heere gebruikt heeft, dan kan er een band ontstaan. Ze zijn niet meer op de aarde, maar spreken nog nadat ze gestorven zijn. Gods kinderen kennen daarom een band aan allen, die Gods genade kennen, levend op aarde, of voor de troon. Zodat men wel eenzaam kan zijn, maar niet alleen. En wordt men overspoeld door allerlei gedachten of werkelijkheden, dan vergeet de Heere niet. Denk aan Paulus. In 2 Korinthe 7 lezen we, dat hij kwam te Macedonië, maar het vlees had geen rust. In alles verdrukt. Van buiten was strijd, van binnen vrees. Maar dat deed de Heere! Paulus kon schrijven: "Doch God, Die de nederigen vertroost, heeft ons vertroost door de komst van Titus." De Heere vertroost de nederigen. Het behoort tot het werk van de Heere om dit te doen. We kunnen het zelfs een eigenschap van de Heere noemen. Wat groot. Wat rijk. Ook nu mag daarnaar uitgezien worden. Onder allerlei omstandigheden mag daarom gevraagd worden. En Hij zal het doen. Het staat in Zijn Woord. Het ligt vast in het "Ik zal." Het wordt ervaren thuis. Onder Zijn Woord, door Zijn Woord in huis.

Want het lied van het verleden, is de psalm in het heden:

Want God, de HEERE, zo goed, zo mild,

Is t' allen tijd' een zon en schild;
Hij zal genaad' en ere geven.
Hij zal hun 't goede niet in nood
Onthouden, zelfs niet in de dood,
Die in oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig, HEER', die op U bouwt,
En zich geheel aan U vertrouwt.

MCT

De zekerheid van het geloof bij de Erskines (3)

4. Welke geestelijke leiding gaven de Erskines in de prediking?

De Erskines hadden grote kennis en een diep inzicht in het menselijke hart. Zij gaan in hun prediking dan ook in op de vragen die er in de harten leven. Dat geldt ook omtrent de vragen rondom de zekerheid van het geloof. We willen in dit afsluitende gedeelte zien hoe de Erskines geestelijke leiding gaven.

Ebenezer zegt van het ware geloof dat, "hoe zwak het ook is, het zeer hoge

achtung voor Christus heeft en hoge prijs stelt op Hem. Het geloof vlucht en gaat uit tot Christus, want een ziel wordt door een beseffen van zonde en schuld uit haar zelf uitgeleid om de grond van haar vrijmoedigheid te zoeken in een ander, namelijk in Christus, in de barmhartigheid Gods in Hem." De Erskines worden niet moe om steeds de zwakke gelovigen op te wekken om tot Christus te vluchten. Waar kan een zondaar beter zijn dan bij de Zaligmaker van zondaren? "Laat het gevoel van zonde en schuld u uitleiden

uit uzelf om toe te gaan door het bloed van Jezus?"

De vraag is dan: hoe kan dan iemand die in het duister leeft omtrent zijn aandeel in Christus en die op zijn zonde ziet, zeker worden van zijn aandeel in de Heere Jezus?

We laten de Erskines zelf aan het woord in één van hun preken: "Indien gij nooit tot God nadert door het geloof, totdat gij tot een gevoelige verzekering van uw aandeel in Christus geraakt zijt, dan zult gij nooit van uw leven tot Hem naderen. De reden hiervan is, omdat een gevoelige verzekering van het aandeel in Christus de vrucht of het gevolg is van het toegaan der ziel door het geloof. De weg om tot verzekering van de staat der genade te komen, is om toe te gaan met de zekerheid van het geloof. Deze zekerheid is niet gegrond op enig werk der genade binnen in u, maar op Gods genadige belofte in Zijn Woord, en op het Middelaarschap van de grote hogepriester over het huis Gods.

Het geloof zoekt steeds een grond van vrijmoedigheid, niet in de ontvangen genade of in iets dat in de mens is. Het geloof zoekt alleen in Christus, en in de genadige belofte van aangenomen te zullen worden in Hem. En daarom is de beste weg om over al die twijfelingen, vrezen en angsten omtrent uw genade-staat heen te komen, om door een recht uitgaande daad des geloofs tot God te gaan."

Die laatste uitdrukking is heel typerend voor de weg die gewezen wordt door vele preken heen als dit onderwerp ter sprake komt: 'De recht uitgaande daad des geloofs'. We kunnen stellen dat die recht uitgaande daad des geloofs door de gelovige zelf in eerste instantie niet als een geloofsdaad wordt gezien. Het is een uitgaan tot God in het gevoel van schuld en van de overmacht van de zonde. Meerdere malen citeren de Erskines Jesaja 50:10: "Wie in duisternissen wandelt en geen licht heeft, welke weg zal zulk één inslaan? Dat Hij betrouwe op de Naam des Heeren en steune op zijn God. Door de Naam des Heeren hebben wij te verstaan de genade, de goedertierenheid, de macht en de getrouwheid van God in Christus; hier hebben wij ons anker uit te werpen."

Wanneer iemand zegt: "Ik kan niet geloven. Hoe moet ik door het geloof rechtstreeks tot Christus gaan, terwijl ik niet kan geloven?" Het volgende pastorale advies wordt door de Erskines gegeven:

"Wanneer wij u tot het geloof roepen,

roepen wij u niet om te werken, of om iets te werken door uw eigen kracht. Maar omdat gij geen kracht hebt, zo roepen wij u om in de kracht en in de werken van een Ander te betrouwen, Die Zichzelf ook door Zijn belofte verbindt om al uw werken in u te werken. Hij is de Leidsman en Voleinder des geloofs. Juist dit toebetrouwen van het werk des geloofs aan Hem uit een gevoel van uw eigen onmacht en onbekwaamheid, is het geloof waartoe wij u aanzetten en roepen. Wat een heerlijke aanmoediging is hier voor een arm, onmachtig zondaar om het geloof te ondernemen. Hier is een arm van almachtigheid die zich uitstrekt tot uw hulp en om u te brengen in het werk waar Hij u toe roept. Wordt dan opgewekt en werkzaam, want uw God heeft uw sterkte geboden."

Uit dit citaat blijkt wat de Erskines bedoelen met de opwekking tot geloof. Dit geloof is geen harde eis, die wij moeten volbrengen. Het geloof is niets anders dan alles aan de Heere toe te vertrouwen met de belijdenis van onze onbekwaamheid en onmacht. Bij de Heere is een arm van almachtigheid die zich uitstrekt om het geloof in ons hart te werken en te versterken.

De Erskines bieden in hun pastorale prediking een woord van troost en aanmoediging voor de kleinen in de genade en de zwakken in het geloof. Ze worden zo heel treffend de zwakken onder de kudde Gods genoemd, "die doorgaans door de overmacht van het ongelooft, onder twijfelingen heengaan."

Zij mogen tot hun troost weten dat de allerzwakste gelovige een even nauwe betrekking heeft op God als Vader als de allersterkste gelovige. De zwakgelovige is ook met de gerechtigheid van Christus bekleed, evenals de sterkgelovige.

Tevens geven de Erskines in hun prediking woorden van terechtwijzing en onderwijs. De zwakgelovigen moeten zich vernederen voor de Heere vanwege hun ongelooft, want de nederigen geeft de Heere Zijn genade. De Erskines bestraffen het ongelooft. Het ongelooft is immers een overgebleven zonde. De zwakgelovigen mogen nooit tevreden zijn met hun ongelooft, maar moeten uitzien naar een meerdere mate van het geloof. Daarbij moeten de middelen aangewend worden die de Heere gegeven heeft. We moeten dan denken aan het lezen van het Woord, de prediking van het Woord, het overdenken van het Woord en de bediening van de sacramenten. De Erskines wor-

den niet moe om te wijzen op de grote waarde van genademiddelen. De Heere wijst de weg aan waarin Hij het geloof wil werken en versterken. Biddend het Woord van God horen en lezen is de normale weg waarin de Heere wil werken door Zijn Geest in onze harten. Het is de Heilige Geest die door en met het Woord werkt. God heeft zich vrijwillig verbonden aan de genademiddelen. Door deze middelen heeft Hij beloofd te werken.

Uit een brief van Ralph Erskine aan een vrouw die ook worstelt met deze zaak, komen we dezelfde dingen tegen. Deze brief is door prof. G. Wisse opnieuw uitgegeven en van commentaar voorzien. Het boekje zal velen van ons bekend zijn: Uit het zieleleven. Ralph geeft in deze brief geen andere raad. De weg tot geloofs-zekerheid is het omhelzen van het Woord. In deze brief wijst Ralph op een groot gevaar: Veel mensen zijn geneigd meer gewicht te hechten aan de gevoelige kracht en de zoete invloed waarmee de belofte aan hun hart wordt toegepast, dan aan de belofte zelf. En wanneer die kracht en invloed wordt teruggehouden, is hun geloof zoek en dan kunnen zij niet louter op het Woord van God afgaan. Deze gesteldheid in godvrezende zielen is voornamelijk toe te schrijven aan de treurige overblijfselen van een wettische gestalte, die hen de grond van hun geloof en hoop meer in zichzelf en in hetgeen door hen verricht of in hen gewerkt wordt doet zoeken, dan door af te zien van zichzelf en gelovig te beschouwen wat de Heere in zichzelf is en wat Hij voor hen gedaan heeft en tot hen gesproken heeft. Het geloof is dan sterk wanneer het louter kan leven op de belofte, zonder hulp van het gevoel. We zien dus dat de Erskines sterk heen wijzen naar de grond van het geloof en naar het fundament waar het geloof op rust, Christus en Zijn werk. In de prediking stallen zij de heerlijkheid van Christus uit. Christus is de inhoud van het Evangelie en van alle beloften. Het geloof vindt zijn zekerheid in de beloften van het Evangelie, waar Christus de inhoud van is. Ook vragen de Erskines aandacht voor de zekerheid van het gevoel. Zij wisten dat het gevoel ook een belangrijke factor is in het geestelijke leven. Ze vragen aandacht voor de kenmerken van de genade. Bij het waarnemen van deze kenmerken komt men tot de zekerheid dat men gelooft. Het is goed om te beseffen dat zij deze weg van de kenmerken der genade niet los hebben gemaakt

van de zekerheid van het geloof. De zekerheid van het geloof staat voorop en de zekerheid van het gevoel is daarop volgend. De zekerheid van het gevoel kan niet ontvangen worden zonder de zekerheid van het geloof. Met andere woorden: in de kenmerken van de genade gaat het om Christus, die Zich openbaart in het hart door Woord en Geest. De kenmerken van het werk van de Heilige Geest zijn vooral tot troost en bemoediging van de gelovigen die heen en weer geslingerd worden. Binnen het kader van het komen tot zekerheid van het gevoel krijgt ook het zelfonderzoek een plaats. *"Ofschoon wij in de plicht van zelfonderzoek naar binnen te zien hebben naar de blijken en merktekenen der genade, ten einde wij tot een verzekering van het gevoel mogen geraken, zo hebben wij in de plicht des geloofs nochtans, ten einde wij tot de verzekering van het geloof geraken mogen, te zien op de belofte en op de Naam des Heeren die daarin verbonden is."* Het fundament voor de heilszekerheid is Christus in de belofte van het Evangelie. Wie nu op Christus ziet en door het geloof tot Hem vlucht, zal ook het werk van Gods Geest in zijn hart en leven opmerken. Dat laatste hebben de Erskines willen weergeven met de zekerheid van het gevoel. In de Dordtse Leerregels lezen we ook van de onfeilbare vruchten van de verkiezing, die God in Zijn Woord heeft aangewezen. Deze onfeilbare vruchten mogen Gods kinderen in zichzelf met een geestelijke blijdschap en heilige vermaking waarnemen. Maar deze zekerheid van het gevoel mogen we nooit los maken van de zekerheid van het geloof. Het zou wellicht dienstbaar zijn om de verhouding tussen de zekerheid van het geloof en de kenmerken van de genade bij de Erskines nog nader te onderzoeken. De Erskines wilden niets liever dan de zwakke gelovigen leiden tot Christus. In Hem alleen is onze zekerheid gelegen. De beste weg is om te vluchten tot Christus. Dat is de weg tot de zekerheid van het geloof.

Ds. H. Polinder.

Jaarvergadering V.G.S.

De jaarlijkse algemene vergadering van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs (V.G.S.) zal D.V. gehouden worden op zaterdag 11 mei 1996 in het kerkgebouw van de

Gereformeerde Gemeente te Gouda, Ronsseweg 1-3. Aanvang 10.15 uur, ontvangst met koffie vanaf 9.45 uur.

Aangezien op 13 januari jl. een herdenkingsbijeenkomst ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de V.G.S. is gehouden, zal deze vergadering uitsluitend een huishoudelijk karakter hebben. In verband hiermee is de duur van de vergadering beperkt tot de morgen.

Een bezinnend slotwoord zal gesproken worden door het bestuurslid Ds. A. Van de Weerd.

Onmiddellijk na afloop van de vergadering bestaat de gelegenheid deel te nemen aan een gezamenlijke lunch, waarvan de kosten f 12,- per persoon bedragen.

Voor deze vergadering zijn uitgenodigd afgevaardigden en overige leden van de bij de V.G.S. aangesloten schoolbesturen en kerkeraden, alsmede de leden van de directies van de onderwijsinstellingen die worden beheerd door de aangesloten schoolbesturen.

Wij hopen dat veel leden van de aangesloten schoolbesturen en kerkeraden alsmede van de directies hun medeleven met het reformatorisch onderwijs zullen tonen door van hun belangstelling voor deze vergadering blijk te geven.

Het bestuur,

*Ds. M. Golverdingen, voorzitter
A.L. de Boo, secretaris*

De betrouwbaarheid van de Bijbel

KRITIEK VAN DR. LOONSTRA WEERLEGD

In het nummer van december 1995 van het tijdschrift **Bijbel, Geschiedenis en Archeologie** wordt uitgebreid aandacht besteed aan de opvattingen van dr. B. Loonstra in zijn boek **De geloofwaardigheid van de Bijbel** waarin hij de betrouwbaarheid van de Bijbel aanvalt. In de bespreking wordt met name ingegaan op beweringen van Loonstra die te maken hebben met de bijbelse archeologie. Zo zouden Jericho en Ai al lang ruïnesteden zijn geweest toen de Israëlieten Kanaän binnentrokken en zouden de verhalen over de veroveringen van beide steden door Jozua niet betrouwbaar zijn. Aan de hand

van recent onderzoek wordt aangetoond dat Bethel en Ai op de verkeerde plaatsen zijn gelokaliseerd waarmee de bewering dat Ai al eeuwen een ruïne was toen de intocht plaatsvond, weerlegd is.

In het nummer van februari 1996 reageert dr. Loonstra zelf uitvoerig op de kritische bespreking van zijn boek. Aangetoond wordt daarna dat Loonstra in zijn reactie op tal van punten onjuiste opvattingen uitdraagt. Verder wordt de geschiedenis van de steden Gezer en Lachis in de tijd van het Oude Testament behandeld aan de hand van archeologisch onderzoek en aangetoond dat de gegevens in de Bijbel over deze steden betrouwbaar zijn.

De nummers van december 1995 en van februari 1996 zijn te bestellen door f 3,00 per ex. Over te maken op **girorekening 1.374.415 van Bijbel, Geschiedenis en Archeologie** te Amersfoort met vermelding van de gewenste nummers.

Nadere informatie over lezingen, met dia's, op gemeente-avonden, over: **Opgravingen en de betrouwbaarheid van de Bijbel: postbus 386, 3800 AJ Amersfoort of telefonisch: 0342-414479.**

Boekbesprekingen

John Bunyan, **Licht voor hen die in duisternis zitten**, Uitgeverij den Hertog B.V.-Houten, 134 blz., f 24,90. Dit boek is een verhandeling over Handelingen 13:23 "Van het zaad dezès heeft God Israël, naar de belofte, verwekt den Zaligmaker Jezus." Het is opnieuw uit het Engels vertaald door dr. J.B.H. Alblas. De eerste Engelse uitgave verscheen in 1675. De persoon, het werk en het bloed van Christus staan centraal. De toepassing (blz. 120-134) is treffend. Duidelijk wordt bijvoorbeeld uiteengezet dat de eigengerechtigheid niet kan behouden. Ook wordt de waarde van de ziel getekend: "Het kan niet anders of de ziel moet zeer kostbaar zijn, als Gods Zoon niet aarzelt om Zijn bloed daarvoor te vergieten. O, zondaar, die uw ziel waagt voor een gering vermaak, u kent beslist de waarde van de ziel niet. Als u wilt weten wat uw ziel waard is en welke prijs God daarvoor heeft bepaald, lees die prijs dan af aan het bloed van Christus. Het bloed van Christus is vergoten om zielen te behouden. 'Want gij zijt duur gekocht;' en de prijs is geen andere dan

het bloed van Christus. 'Zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uw geest, welke van God zijn' (1 Kor. 6:20). Zondaar u hebt een ziel; kunt u de gekruisigde Christus aanschouwen zonder te bloeden, zonder te treuren en zonder Hem lief te krijgen?" Een lezenswaardig werkje.

Wilhelmus à Brakel (1635-1711), **Het gebed en geestelijke oefeningen**, Uitgeverij den Hertog B.V.-Houten, 121 blz., f 17,90.

Enkele hoofdstukken uit het bekende werk "De Redelijke Godsdienst" zijn opgenomen: Het gebed, Het vasten, Het waken, De eenzaamheid, De geestelijke overdenking, Het zingen, De geloften en de Ondervinding. In hedendaags Nederlands herschreven door Dr. S.D. Post. Dit bekende werk behoeft geen aanbeveling. Het lezen van dit werkje bringe tot het lezen van heel de Redelijke Godsdienst.

Ds. W. Harinck, **Tien geboden voor tieners**, Uitgeverij J.J. Groen-Leiden, 104 blz., f 22,50.

De auteur heeft een artikelenserie uit Daniel omgewerkt tot een boekje. Een gedeelte van de opbrengst is bestemd voor de nieuwe kerk van de Gereformeerde Gemeente in Kapelle-Biezelinge. Er wordt concreet en eigentijds geschreven (bijv. Over Jomanda). Het voorbeeld op blz. 41 vinden we niet zo gelukkig gekozen. Dit en enkele andere vraagtekens neemt niet weg dat een goed leesbaar boekje voor tieners is geschreven dat goede aanzetten geeft tot nadenken over de betekenis van de Tien Geboden in onze tijd. Het lijkt mij ook geschikt voor jeugdvereniging.

Ds. W. Pieters, **Wonderlijke gebeurtenissen**, Uitgeverij de Groot Goudriaan-Kampen, 95 blz., f 17,50.

De voorvallen in dit boek zijn eerder gepubliceerd in het maandblad "De Catechisant" onder de rubriek 'Wonderlijke ontmoetingen'. Het zijn waar gebeurde verhalen. Persoonlijk vinden wij de beschrijving van het gebeurde soms wat kort. Het had onzes inziens hier en daar weleens wat uitgebreider beschreven kunnen worden. Maar dit doet niets af aan onze waardering voor datgene wat hier geboden wordt en zeker ook goed leesbaar is voor onze jeugd. Om u een indruk te geven willen wij iets weergeven van de inhoud.

Op de blz. 13 en 14 lezen wij over de bekering van een oude matroos. Deze persoon had een godzalige opvoeding genoten, maar had alles vaarwel gezegd. Tijdens een zware storm werd hij wel wat ernstiger, maar toen zijn maats hem bespotten, scheurde hij zijn Bijbel aan stukken en zei: God mag mij doodslaan als ik ooit nog een Bijbel lees! Meer dan 50 jaar bleef hij zo goddeloos. Toen hij later aan de wal woonde gaf een jonge vrouw hem een evangelisatiefolder. Hij vloekte haar uit en dreigde haar met de folder in brand te steken. De vrouw zei: 'Pas op man, dat uw vloeken niet op uw eigen hoofd neerdelen!' Dit woord kon hij niet meer kwijtraken. Hij kocht een Bijbel. Maar al wat hij las was vervloeking en verdoemenis. De jonge vrouw hoorde wat er gebeurd was en ging hem nog een keer opzoeken. Al wat zij zei hielp niet totdat zij uitsprak dat Jezus Zijn bloed had vergoten tot verzoening van de zonden van de grootste van alle zondaren. De oude matroos moest belijden dat hij die grootste van alle zondaren was. Zo kwam er een vonkje hoop. Dit is door gaan werken zodat hij op zijn 80ste verjaardag voor het eerst aan mocht zitten aan de Tafel des Heeren. Zeven weken later mocht hij ingaan in de vreugde van zijn Heere.

Horatius Bonar, **Als Gods kinderen lijden**, Uitgeverij De Banier-Utrecht, 156 blz., f 17,90.

Het boekje werd geschreven voor Gods kinderen die veel moeite en leed meemaken. Ieder kind van God krijgt daarvan zijn deel, of persoonlijk of in het helpen meedragen van het leed van anderen. In het bijzonder is het geschreven voor hen die door menigerlei verzoeken bedroefd zijn. We lezen op blz. 9 "De volgende gedachten zijn bedoeld om hen bij het verstaan van Gods handelen te helpen, niet alleen om onder de beproeving troost te vinden, maar om er lering uit te trekken." Iets van de inhoud willen wij weergeven. Aan de orde komt het oefenen van tucht in het huisgezin Gods. De tucht komt voort uit liefde, het is tucht met wijsheid, het is tucht uit getrouwheid, het is tucht die geen weerstand duldt. De Heere beoogt met de tucht: Oefening van de geest, van de wil, van het hart en van het geweten. De Heere gebruikt meerdere roeden: Lichamelijke ziekte, sterfgevallen en tegenspoed. De Heere kastijdt om te louteren, te zuiveren, te snoeien

en te polijsten. Tenslotte geven we nog een citaat uit dit lezenswaardig werkje (blz. 148 en 149): "Alles is liefde. De beproefdheid wijst op vaderlijke liefde. Leed vloeit voort uit het diepst van de fontein van liefde. En liefde kan ons geen onrecht doen, maar maakt gelukkig. Ze kan geen kwaad doen. In alles wat ze zegt en doet is vrede en blijdschap. Ze heeft een groter vat nodig om zich te ledigen en een dieper kanaal om doorheen te stromen. Dat is alles. Ze probert ons meer ontvanke-lijk te maken voor liefde om vervolgens die liefde erin te storten. Ja, liefde is de ware, de enige oorsprong van de hardste klap die ooit een bloedend hart trof. Om eerlijk te zijn is de liefde de enige verklaring voor de beproeving. Men wordt niet beproefd uit toorn. Ze kan niet toegeschreven worden aan achteloosheid en ook niet aan het toeval, maar alleen aan de liefde. Geef toe dat de liefde de bron is en alles is harmonieus, gepast, volmaakt. Ontken het en alles is verwarring, wreedheid en donkerheid. Straffende liefde is de trouwste, zuiverste, echtste en diepste liefde. Geliefden "het is goed". Het is goed verdrukt te zijn. De dagen die we hier op aarde lijden noemen we dagen van donkerheid. In het hiernamaals zal blijken dat ze de helderste en beste dagen waren. In de eeuwigheid zullen we Jehova het allermeeft prijzen om ons verdriet en onze tranen. Die zullen ons dan zo aangenaam schijnen dat we ons zullen afvragen hoe we ooit hebben kunnen wenen en zuchten. We zullen dan weten dat we al deze genade echt niet verdiend hadden. We verdienen niets, maar het allermeeft om verdrukt te worden. Onze vreugde was niets anders dan genade - puur genade - nog veel meer ons verdriet. De beproeving vloeit voort uit de "uitnemende rijkdom van Gods genade"."

Jacqueline van der Waals, **Een lichtglans van hierboven**, Een keuze uit haar religieuze poëzie. Tweede druk. Uitgeverij de Groot Goudriaan-Kampen, 48 blz., f 14,90.

Een korte levensschets gaat aan de bloemlezing vooraf. Het boekje zal door liefhebbers van haar gedichten zeker gewaardeerd worden.

Mbuma Zendingsdag GELDERMALSEN

De 33e zendingsdag van de Ned. Stichting Mbuma-Zending

wordt D.V. gehouden op

zaterdag 4 mei 1996

in één van de hallen van de fruitveiling "Geldermalsen e.o."
Aanvang 10.30 uur.

Sprekers: 's morgens (10.30-12.30 uur)
Ds. Tj. de Jong, Staphorst,
1e voorzitter opening;
Ds. N.M. Ross, Dingwall, Schotland
(met vertaling)
Ds. J. Roos, Opheusden
Pauze (12.30-14.00 uur)

Sprekers: 's middags (14.00-16.00 uur)
Dhr. G.W. Nijhof, Urk;
Dhr. F. Snoek, Urk;
Dhr. B.W.S. Mziya, Zimbabwe (met vert.)
Ds. T. Klok, Kinderdijk

Voor en na de bijeenkomst en tijdens de pauze is er gelegenheid om kennissen en vrienden te ontmoeten en de kramen van onze dameskransen enz. te bezoeken.

Zoals gewoonlijk zijn er ruime parkeerterreinen beschikbaar.

De Ned. Stichting Mbuma-Zending ondersteunt het geestelijk en medisch zendingswerk van de Vrije Presbyteriaanse Kerk van Schotland, welke reeds ruim 91 jaar in Zimbabwe werkt met thans 3 inlandse predikanten. Op vele plaatsen zijn kerkjes, scholen en medische klinieken.

De behoefte aan steun is nog steeds groot

Giro-rekening penningm.: 16.18.570 t.n.v. Mbuma-Zending te Putten.
Aanvragen voor het in kleuren geïllustreerde maandblad der Stichting bij de secretaris H. Van Vliet, Cronjestraat 6, 3312 ED Dordrecht.
Zendingsbusjes en materiaal voor scholen e.d. aanvragen bij: Dhr. H.J. Veenema, Watermolen 59-302, 7461 AZ Rijssen. Tel. 0548-541125.

ONTMOETINGSdag

2 tapes van de opnamen van de
zaterdag j.l. gehouden
"Panddag" in Sliedrecht.

Te bestellen door overmaking van
f 25.- op Rabo-no.: 3420 65 394
t.n.v.: J.A. Sprong te Sommelsdijk.
Dit bedrag is inclusief de porto-kosten. Ze worden u dan per omgaande toegestuurd.

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenisfonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

Het Drie 32
3888 KE Uddel
Telefoon 0577-401689

Stichting Bureau Kraam- en Gezinshulp

Wij hebben onze geheel nieuwe
informatie-brochure voor u klaar
liggen, even een telefoontje en deze
wordt u toegezonden!

Wilt u kwaliteit en is er geen TV in het
gezin, vraag dan hulp bij de BKG

0318 - 52 77 99

Graag tijdig bellen!

Bouwstenen voor Oost-Europa
Tientallen (jonge) gemeenten komen samen in een flatje of in de open lucht. Voor het bouwen van een kerk ontbreken de benodigde gelden veelal. En als er wordt gebouwd is het vaak met grote tussenpozen. Men gaat verder als er weer geld is. Helpt u mee om de kerken in Oost-Europa (af) te bouwen? Voor elk kwartje is een kerkmuur in Oost-Europa weer een steentje dicht bij de voltooiing. U kunt uw gift overmaken o.v.v. "Bouwstenen"

**STICHTING
KOM OVER EN HELP**

POSTBUS 138 - 3860 AC NIJCKERK - TEL. 033 - 246 32 08 - FAX 033 - 246 28 07

HULP AAN KERKEN
EN CHRISTENEN IN
OOST-EUROPA

ONS WERK WORDT
AANBEVOLEN
DOOR EEN COMITÉ
DAT BESTAAT UIT
DE GEREFORMEERDE
GEZINDTE

POSTBANK 35 35
181 of BANK
16.10.04.555
TE OUDERKERK
a/d IJssel